

Datum van indiening: 9 september 2022

Vraag om uitleg van de heer Gilles Verstraeten aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw

Onderwerp: Het tekort in het Nederlandstalig onderwijs voor het schooljaar 2022-2023

Geacht collegelid,

Het is september dus dat betekent dat tienduizenden leerlingen in Brussel terug op de schoolbanken zitten. Steeds meer Brusselse kinderen doen dat in scholen van het Nederlandstalig onderwijs dat een ijzersterke reputatie heeft. Volgens cijfers van het BISA¹ ging het in het schooljaar 2020-2021 over meer dan een op de vijf Brusselse kinderen. Die groep vertegenwoordigde een marktaandeel van 20,73%, een stijging van 1,24% ten opzichte van het schooljaar ervoor en meer concreet een toename van 813 leerlingen in het basisonderwijs en maar liefst 2.812 leerlingen in het secundair.

De Vlaamse overheid gaat op haar elan door en blijft volop investeren in de uitbreiding van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. In februari werd nog eens 22 miljoen euro toegewezen voor extra schoolcapaciteit waarvan 7,45 miljoen voor 600 extra plaatsen in het basisonderwijs en 14,4 miljoen euro voor 1.120 extra plaatsen in het secundair. Brussel is daarmee de onderwijszone die de meeste middelen krijgt voor capaciteitsuitbreiding in de periode 2022-2024. De Vrije Lagere School Sint-Karel en de Vrije Kleuterschool Paruck in Sint-Jans-Molenbeek kunnen bijvoorbeeld rekenen op 1,8 miljoen euro om de school te verbouwen en uit te breiden met nieuwe klaslokalen, lokalen voor het secretariaat en de directie en een leraarskamer. Afgelopen zomer kregen zes scholen in totaal 538.000 euro voor renovatiewerken, om bijvoorbeeld de ramen te isoleren of het sanitair te vervangen.

Ondanks de voorrangsregels (die volgend schooljaar wijzigen) en massale investeringen door de Vlaamse overheid én de VGC kunnen sommige Nederlandstalige ouders hun kinderen niet naar de school van hun keuze sturen. Vooral in het secundair onderwijs neemt het tekort toe. Enerzijds omdat het een logisch gevolg is van de tekorten van de afgelopen jaren in het lager onderwijs, de zogenaamde flessenhalsproblematiek. Anderzijds is de capaciteit van het Nederlandstalig basisonderwijs (met 156 scholen) veel groter is dan het secundair onderwijs (met 60 scholen). Als N-VA zullen wij blijven aandacht vestigen op deze kwestie, omdat het voor veel stress zorgt bij ouders en kinderen die vaak bang moeten afwachten of er bij de vrije inschrijvingen nog een plaatsje zal openvallen.

De OKAN-klassen verdienen een speciale vermelding. Bij de start van het schooljaar bleek dat de 350 beschikbare plaatsen, verdeeld over vier scholen in het secundair OKAN-onderwijs, nagenoeg allemaal volzet waren. Blijkbaar was dat de afgelopen jaren pas zo na de paasvakantie. De instroom aan Oekraïense kinderen is een logische verklaring. Extra plekken creëren gaat niet door het lerarentekort. Kinderen en jongeren hebben vanaf de zestigste dag na aankomst in België leerplicht. Dit betekent dus dat er later dit schooljaar geen plek meer vrij is in het Nederlandstalig OKAN-onderwijs waardoor ze Franstalig OKAN-onderwijs zullen moeten volgen.

¹ <https://bisa.brussels/themas/onderwijs/schoolbevolking>

Daarom had ik graag volgende vraag gesteld:

- Wat was het marktaandeel van het Nederlandstalig basis- en secundair onderwijs in het schooljaar 2021-2022? Met hoeveel procent is het aantal leerlingen in het basis- en secundair onderwijs bij de aanvang van dit schooljaar gestegen ten opzichte van vorig jaar?
- Betreffende het tekort in het Brussels Nederlandstalig basis- en secundair onderwijs:
 - o Wat is het tekort als het aantal aanmeldingen met het aantal vrije plaatsen wordt vergeleken? En als er rekening gehouden wordt met de schoolkeuze van de ouder? Hoe evolueren die tekorten in vergelijking met vorige jaren?
 - o Hoeveel leerlingen zijn schoolveranderaars?
 - o Hoeveel toegewezen kinderen werden door hun ouders niet ingeschreven in de school tijdens de inschrijvingsperiode?
 - o Hoeveel beschikbare plaatsen in hoeveel scholen waren er nog bij de start van de vrije inschrijvingsperiode? Hoeveel kinderen werden tijdens die periode op die manier ingeschreven? Hoeveel lieten zich op een wachtlijst plaatsen?
 - o Hoeveel kinderen in het Nederlandstalig onderwijs wonen in de Rand?
 - o Is de voorrangsgroep voor Nederlandstaligen volledig opgevuld? Zo niet, voor hoeveel % van de plaatsen werd deze optie gebruikt?
 - o Hoeveel scholen werkten met een aanmeldingsprocedure?
- Wat zijn de lopende en geplande projecten qua capaciteit in het Nederlandstalig basis- en secundair onderwijs in Brussel?
- Zijn er intussen kinderen die Nederlandstalig OKAN-onderwijs wilden volgen, doorgestuurd naar het Franstalig onderwijs? Zal het college actie ondernemen om dit jaar nog extra plekken te creëren? Wat is er mogelijk?

Hartelijk dank voor uw antwoorden!

Met de meeste hoogachting,
Gilles Verstraeten
Raadslid VGC